

In de eerste plaats zwaardmacht

Het heeft er alle schijn van dat Defensie ook ditmaal niet zal ontkomen aan haar aandeel in alweer nieuwe bezuinigingen. Of dit nu wordt bekendgemaakt op de derde dinsdag in september – de 17de – of bij het verschijnen van de ‘Nota over de toekomst van de Krijgsmacht’ maakt eigenlijk niet zo veel uit. Het verschil zit ‘m in het aantal dagen dat de onzekerheid voortduurt.

Op 25 juni jl. maakte Onze Minister al de hoofdlijnen uit haar nota bekend. Het feit dat deze is geschreven samen met minister van Financiën Dijsselbloem, maakt eens te meer duidelijk dat de middelen van de krijgsmacht, zoals steeds, ondergeschikt worden gemaakt aan de euro’s.

Op zich niet vreemd. Als je portemonnee leeg is, kun je niks kopen; als er weinig in de beurs zit, moet je prioriteiten stellen. Dit geldt zeker voor Defensie.

De krijgsmacht is een taakstelling van de overheid die met Rijksmiddelen te allen tijde moet kunnen worden uitgevoerd. Watersnoden, rampen, oorlogen en crises weigeren per definitie zich te schikken naar een knip waar de hand op wordt gehouden. Nederland zal, zoals elke soevereine staat, altijd moeten kunnen beschikken over een krijgsmacht die in staat is om de (grondwettelijk aan haar toegewezen) taken te kunnen uitvoeren.

Something completely different (en eigenlijk ook weer niet)...

Op 3 mei jl. nam Hans Bosch na zeventien jaar afscheid als hoofdredacteur van Militaire Spectator. In de luwte van het grote nieuws werd dit wapenfeit door enkele collega’s getwitterd.

*Als je portemonnee
leeg is, kun je niks kopen*

Afgezet tegen het eerste deel van deze column, schreef Bosch ook in 1999 in dit blad de editoriaalen. Geen dooddoeners, maar bruikbare overdenkingen. Hij schrijft onder meer ¹⁾: “De krijgsmacht is en blijft de zwaardmacht en daarnaast, omdat zij bestaat, ook op andere manieren een instituut dat publieke taken vervult.” En ook ²⁾: “Een krijgsmacht is een krijgsmacht door de wapens waarover zij beschikt.”

Tot zover brigadegeneraal b.d. em. prof. Bosch, die de krijgsmacht in de eerste plaats ziet als de zwaardmacht, “door de wapens waarover zij beschikt”. Daarnaast vervult ze publieke taken, zorgt ze ook voor het algemene belang van de maatschappij.

De draagwijdte van het krijgsbedrijf in eigen land is sinds Bosch’ hoofdredactionele commentaren uit ’99 alleen maar groter geworden. Met andere ministeries zijn afspraken gemaakt in het kader van de Intensivering Civiel Militaire Samenwerking (ICMS), waardoor 24/7 voor crises en rampen geschikte capaciteit in Nederland beschikbaar is.

Maar sinds twee jaar voert Defensie ook de grootste ombuigingsoperatie sinds het einde van de Koude Oorlog uit. Niet

omdat de krijgsmacht haar werk slecht doet. Wel omdat de overheidsbeurs niet genoeg gevuld is.

De krijgsmacht is ten volle embedded in de nationale veiligheidsstructuur. We leiden op, oefenen en trainen met in het achterhoofd dat de volgende oorlog waaraan we zullen deelnemen wordt gevoerd op basis van het internationaal alom bejubelde optreden in Uruzgan.

Wat gaat er dan steeds verkeerd?

Zolang keuzes voor het Defensieapparaat primair budgettair zijn ingegeven en pas daarna op grond van een strategische oriëntatie voor de lange termijn, zal Onze Defensie steeds worden ingehaald door de werkelijkheid, zal de Defensiebegroting nauwelijks of niet voldoende blijken en hangt het bezuinigingszwaard van Damocles alweer aan een zijden draadje.

Het gevolg zou weleens kunnen zijn dat de krijgsmacht voor steeds meer mensen niet de prioriteit heeft die het absoluut wél verdient! Tot het tegendeel wordt bereikt, zal het steeds moeilijk worden de geruchten uit het verwarmingsbuisencircuit en het kombuisgeruchtencentrum te weerleggen...

¹⁾ Militaire Spectator, jrg 168, nr. 5-99 (‘Hoofdlijnen’)

²⁾ Militaire Spectator, jrg 168, nr. 11-99

(‘Even Apeldoorn bellen...’)

*Op persoonlijke titel geschreven door
sergeant-majoor Marcel van Hemert
van het Regiment Geneeskundige Troepen
van het Dienstvak Logistiek*